

2014. évi CII. törvény

A kiskereskedelmi szektorban történő vasárnapi munkavégzés tilalmáról

A törvény hatálya

Az Országgyűlés abból kiindulva, hogy

- a kereskedelem a nemzetgazdaság meghatározó ága, amely ugyanakkor mindenkor ésszerű keretek között kell, hogy működjön,
 - segítse a munkavállalók testi és lelki egészségének megőrzését, továbbá megfelelő pihenőidőt biztosítson,
 - megfelelő egyensúlyt kell teremteni a kereskedelmi tevékenység gyakorlásának szabadsága, valamint a vasárnap, illetve munkaszüneti napokon dolgozók érdekei között,
 - ha a kereskedelem szabadságának érdeke és a magyar társadalom legfontosabb építőkövének, a családnak a védelméhez fűződő érdeke összeütközésbe kerül, akkor a családi közösségek megtartóerejét kell erősíteni,
- a következő törvényt alkotja:

1. A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a **kiskereskedelmi tevékenységre tejed ki**, függetlenül attól, hogy e tevékenységet állandó jelleggel vagy esetenként, állandó vagy időszakonként változó helyszínen folytatják.

(2) E törvény hatálya **nem terjed ki**

1. a gyógyszertárak nyitva tartására;
2. a nemzetközi közforgalmú repülőtéren kialakított üzlet nyitva tartására;
3. a közforgalmú vasúti és autóbusz pályaudvarok területén kialakított üzlet nyitva tartására azzal, hogy kétség esetén a jegyző – a pályaudvar üzemeltetőjével egyetértésben – határozza meg azt, hogy a pályaudvar területe meddig terjed;
4. a büntetés-végrehajtási intézetek területén történő kereskedelmi tevékenységre;
5. az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben meghatározott egészségügyi intézmények területén történő kereskedelmi tevékenységre;
6. a piacon, továbbá helyi termelői piacon folytatott kereskedelmi tevékenységre;
7. a vásárokon folytatott kereskedelmi tevékenységre;
8. az üzemanyagtöltő-állomások nyitva tartására;
9. a katonai objektumokon belül folytatott kereskedelmi tevékenységre;
10. a kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységre;
11. a szálláshelyen végzett kereskedelmi tevékenységre;
12. a kereskedelmet kiszolgáló szolgáltató tevékenységre;
13. a vendéglátásra;
14. a világörökségi területen található üzletekre, valamint
15. a kulturális tevékenységet és a fürdő szolgáltatást kiszolgáló kereskedelmi tevékenységre.

(3) Az e törvényben vagy a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben nem szabályozott kérdésekben a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 6. §-át kell alkalmazni.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában:

1. *advent*: a december 24-ét megelőző negyedik vasárnappal kezdődő, karácsonyig tartó időszak;
2. *általános zárvatartási időszak*: az e törvény 3. és 4. §-ában meghatározott nyitvatartási időn túli időszak;
3. *helyi termelői piac*: a Kertv.-ben meghatározott fogalom;
4. *kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenység*: a Kertv.-ben meghatározott fogalom;
5. *kereskedelmet kiszolgáló szolgáltató tevékenység*: a Kertv.-ben meghatározott fogalom;

6. **kiskereskedelmi nap**: a vasárnap és a munkaszüneti napok kivételével a naptári hét többi napja, továbbá a külön jogszabály által meghatározott munkanap;

7. **kiskereskedelmi tevékenység**: a Kertv.-ben meghatározott fogalom, ide nem értve a vendéglátást, a szabadidő eltöltésével közvetlenül összefüggő szolgáltatási tevékenységet, valamint a kereskedelmi ügynöki tevékenységet;

8. **munkaszüneti nap**: a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben (a továbbiakban: Mt.) meghatározott nap;

9. **piac**: a Kertv.-ben meghatározott fogalom;

10. **segítő családtag**: az egyéni vállalkozónak, az egyéni cég tagjának, a gazdasági társaság legalább 1/5 tulajdoni résszel bíró természetes személy tagjának a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi. V. törvény 8:1. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott közeli hozzátartozója (**közeli hozzátartozó**: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő és a testvér; aki a kereskedelmi tevékenység folytatásában személyesen vesz részt)

11. **sportlétesítmény**: a sportról szóló 2004. évi I. törvényben (a továbbiakban: Stv.) meghatározott fogalom;

12. **sportrendezvény**: az Stv.-ben meghatározott fogalom;

13. **újságot árusító üzlet**: az az 50 négyzetmétert meg nem haladó árusítótérrel rendelkező üzlet, amelyben a keletkező árbevétel legalább kétharmada újság, napilap, folyóirat, periodikus kiadvány értékesítéséből származik;

14. **üzlet**: kiskereskedelmi tevékenység folytatása céljából létesített vagy használt épület, illetve önálló rendeltetési egységet képező épületrész, helyiség, ideértve az elsődlegesen raktározás, tárolás célját szolgáló olyan épületet vagy épületrészt is, amelyben kereskedelmi tevékenységet folytatnak; továbbá bármely olyan állandó vagy ideiglenes értékesítési hely, ahol kereskedelmi tevékenységet folytatnak, ideértve a mozgóboltot is;

15. **vásár**: a Kertv.-ben meghatározott fogalom;

16. **vendéglátás**: a Kertv.-ben meghatározott fogalom;

17. **virágot árusító üzlet**: az a 150 négyzetmétert meg nem haladó árusítótérrel rendelkező üzlet, amelyben a keletkező árbevétel legalább kétharmada vágott virág (vágott zöld), illetve cserepes dísznövény értékesítéséből származik.

3. A vasárnapi munkavégzés tilalmáról

3. § Üzlet – törvényben vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott kivételekkel –

a) kiskereskedelmi napokon 6 óra és 22 óra között tarthat nyitva,

b) vasárnap és munkaszüneti napokon zárva tart.

4. § (1) A 3. §-tól eltérően az üzletek

a) adventi vasárnapokon 6 óra és 22 óra,

b) december 24-én és december 31-én 6 óra és 12 óra, továbbá

c) minden naptári év tetszőlegesen megjelölt egy vasárnapján 6 óra és 22 óra között nyitva tarthatnak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti adventre, illetve c) pontja szerinti egy vasárnapra vonatkozóan az üzlet nyitvatartási szándékát a kereskedő köteles előzetesen a kereskedelmi hatóságnak legalább 15 nappal az érintett időpont előtt bejelenteni. A kereskedelmi hatóság a bejelentett időpontokról nyilvántartást vezet.

(3) Ha december 24-e vasárnapra esik, abban az esetben az üzletek az (1) bekezdés b) pontja szerinti nyitvatartási időben tarthatnak nyitva.

(4) Kiskereskedelmi tevékenységet üzletben csak a törvény által lehetővé tett nyitvatartási időben lehet folytatni. Mindazokat a vásárlókat, akik a nyitvatartási időn belül beléptek az üzletbe, a nyitvatartási időn túl – legfeljebb további fél órán belül – ki lehet szolgálni.

4. Különös rendelkezések az üzletek egyes csoportjaira nézve

5.§ (1) A 3. §-ban foglaltaktól eltérően, a **kizárólag pékárut és tejterméket értékesítőüzlet**

a) kiskereskedelmi napokon 5 óra és 22 óra,

b) vasárnap és munkaszüneti napokon 5 óra és 12 óra között nyitva tarthat.

(2) A 3. §-ban foglaltaktól eltérően az újságot árusító üzlet, valamint a virágot árusító üzlet vasárnap és munkaszüneti napokon 6 óra és 12 óra között nyitva tarthat.

(3) A 3. §-ban foglaltaktól eltérően a sportlétesítményekben üzemelő üzletek vasárnap és munkaszüneti napokon a sportrendezvények ideje alatt nyitva tarthatnak.

(4) Kormányrendelet az adott település (településrész) sajátosságaira – különösen az idegenforgalom kiszolgálásának igényére, a vásárlási szokásokra, a foglalkoztatottak számára és a lakókörnyezet érdekeire – tekintettel az üzletek nyitva tartására az e törvénytől eltérő szabályokat is megállapíthat.

6. § Az az üzlet, amelynek árusítótere a 200 négyzetmétert nem haladja meg, az általános zárva tartási időszakban is nyitva tarthat, ha az általános zárva tartási időszakban kizárólag az üzletben kereskedelmi tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, egyéni cég tagja, vagy gazdasági társaság legalább 1/5 tulajdoni résszel bíró természetes személy tagja maga, vagy az előbbieken felsoroltak segítő családtagja folytatja a kereskedelmi tevékenységet.

5. A vasárnapi munkavégzés tilalmának ellenőrzése

7. § (1) Az e törvényben foglalt rendelkezések megtartását a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi. Az e törvényben foglalt, a nyitvatartási időre, az általános zárva tartási időszakra és az az alóli kivételekre vonatkozó előírások a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezések.

(2) Az e törvényben vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben előírtak megsértése esetén a fogyasztóvédelmi hatóság – a fogyasztóvédelemről szóló törvényben írt jogkövetkezmények bármelyikének alkalmazása mellett – köteles

a) az első jogsértés esetén legalább 5, legfeljebb 15 napra,

b) a második jogsértés esetén 30 napra,

c) a harmadik jogsértés esetén 90 napra,

d) bármelyik következő jogsértés esetén 365 napra

az üzlet ideiglenes bezárásáról határozni.

(3) Az újságot árusító üzletben, valamint a virágot árusító üzletben tevékenységet folytató köteles a fogyasztóvédelmi hatóság felhívására hitelt érdemlően igazolni, hogy az árbevételre vonatkozó e törvényben meghatározott követelményeknek – az ellenőrzés kezdő napját megelőző éves időszak átlagában – megfelel.

(4) Arról, hogy az üzletben kiskereskedelmi tevékenységet folytató személy a 6. §-ban foglaltaknak megfelel, a kereskedő az ellenőrzéskor köteles **teljes bizonyító erejű magánokirati formában nyilatkozni, amelyet** – kétség esetén – a fogyasztóvédelmi hatóság felhívására köteles hitelt érdemlően – de legalább közokiratba foglalt nyilatkozattal – igazolni.

(Teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül:

Az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, elfogadta vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el, feltéve, ha

1. a kiállító az okiratot saját kezűleg írta és aláírta, vagy

2. két tanú az okiraton aláírásával igazolja, hogy a kiállító az okiratot előttük írta alá vagy az aláírást magáénak ismerte el (az aláírás mellett a tanúk lakcímét is fel kell tüntetni)

3. a kiállító aláírása vagy kézjegye az okiraton bíróság vagy közjegyző által hitelesítve van

4. a gazdálkodó szervezet által üzleti körében kiállított okiratot szabályszerűen aláírták.

5. ügyvéd (jogtanácsos) az általa készített okirat szabályszerű ellenjegyzésével bizonyítja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előtte írta alá, vagy aláírását előtte saját kezű aláírásának ismerte el, illetőleg a kiállító minősített elektronikus aláírásával aláírt elektronikus okirat tartalma az ügyvéd által készített elektronikus okirattal megegyezik;

6. az elektronikus okiraton kiállítója minősített elektronikus aláírást helyezett el.

Az okirat teljes bizonyító erejének az a jogi jelentősége, hogy a bíróság nem mérlegeli és – az ellenfél sikeres ellenbizonyításáig – nem is vizsgálja az okirati bizonyíték valóság tartalmát.)

(5) A kereskedelmi hatóság a fogyasztóvédelmi hatóság megkeresésére tájékoztatást ad az üzlet üzemeltetőjének a 4. § (2) bekezdése szerinti bejelentéseiről.

6. Záró rendelkezések

8. § Felhatalmazást kap a kormány, hogy az adott település (településrész) sajátosságaira – különösen az idegenforgalom kiszolgálásának igényére, a vásárlási szokásokra, a foglalkoztatottak számára és a lakókörnyezet érdekeire – tekintettel az üzletek 3. §-tól eltérő nyitva tartása engedélyezésének részletes feltételrendszerét és a mérlegelés szempontjait, továbbá az eljárás részletes szabályait rendeletben megállapítsa.

9. § Ez a törvény 2015. március 15-én lép hatályba.

10–11. §²

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2014. december 16-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2014. december 30.

² A 10–11. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

Néhány lehetőség a vasárnapi foglalkoztatásra, melynek konkrét törvényi feltételeinek minden vállalkozó járjon utána, illetve bízta meg könyvelőjét ennek törvényi úton történő betartására:

Családtag a pultban? Így állhat be segíteni:

A vasárnapi zárva tartás szabálya miatt nagyobb figyelmet kap, hogyan lehet a családtagokat bevonni a munkába. Foglalkoztathatunk-e családtagot ingyen? Mik a jogi keretek, ha a nagymama is beállna a pult mögé? Íme a legfontosabb tudnivalók.

2015. március 15-étől a hét utolsó napján nem lehet majd dolgoztatni a kereskedelemben. Igaz, a 2014 végén elfogadott törvény szerint a 200 négyzetméternél kisebb üzletek kinyithatnak a hét utolsó napján, de csak a tulajdonos vagy családtagja dolgozhat benne. Sokak számára fontos lehet tehát, hogy milyen keretek között és milyen közterhekkkel veheti igénybe a családtagok segítségét.

2012-től kikerült az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) szabályai alól a segítő családtag fogalma. A korábban segítő családtagnak minősülő személyek foglalkoztatására azonban továbbra is van lehetőség. Az adótörvények nem azt határozzák meg, hogy kit, milyen jogviszonyban, illetve milyen korlátok között lehet foglalkoztatni, hanem egy már létrejött, konkrét szerződés alapján hogyan minősíthető annak adóztatása, illetve járulékvonzata. Amennyiben a vállalkozó hozzátartozója munkát végez a vállalkozásban, azt kell megvizsgálni, hogy ezt a tevékenységet milyen jogviszonyban végzi.

Szerződés vagy munkaviszony?

Minden körülmények között ügyelni kell viszont arra, hogy a megbízási jogviszonyra kötött szerződés tartalmában eltérjen a munkaviszonytól. Ellenkező esetben könnyedén színlelt szerződésnek minősülhet a dolog. Hogy biztosan lássuk, valóban jogos-e a megbízási szerződés, vagy valójában leplezett munkaviszonyról van szó, lássuk a legfontosabb ismérveket.

A munkaviszonyra jellemző, hogy a munkavállaló munkavégzése munkabér ellenében történik, a munkakörbe tartozó feladatok elvégzésére irányul, a munkaszerződésben meghatározott helyen, előírt munkaidőben, személyesen, folyamatosan és rendszeresen, a munkáltató széles körű ellenőrzési joga mellett. A munkavállalót rendelkezésre állási kötelezettség terheli, köteles az előírt helyen és időben, munkára képes állapotban megjelenni, a munkaidő alatt munkavégzés céljából a munkáltató rendelkezésére állni.

A fentiekkel szemben a megbízási jogviszonynál, nem önmagában a jelenlét, a munkavégzésre történő készen állás, hanem szerződés szerinti szolgáltatás biztosítása, munkával elérhető eredmény a fő és meghatározó kötelem. A munkaviszonnyal ellentétben, nem a munkavégzés időtartamát, a munkarendet, a munkaidő-beosztás határozza meg a munkáltató, hanem a feladat elvégzésének a határidejét vagy teljesítési részhatáridőket, illetve az ügy ellátásának időpontját állapítja meg a megrendelő. A munkaidő nincs beosztva, a munka elvégzéséhez szükséges időt a vállalkozó saját maga szervezi, maga határozza meg a feladat által megkívánt módon. Mindezt nem érinti az a körülmény, ha például a megbízási szerződés alapján ellátandó feladatot egy, a megrendelő által meghatározott időpontban kell teljesíteni (például a színházi előadás kezdete, konferencia időpontja).

Családtag foglalkoztatása munkaviszonyban

A foglalkoztatás történhet munkaviszonyban, mely esetben a Munka Törvénykönyve vonatkozó szabályaira kell figyelemmel lenni. Amennyiben a munkavégzés munkaviszony keretében történik, akkor a közterheket a munkaviszonyra vonatkozó, általános szabályok szerint kell megfizetni. Ez esetben a biztosítási jogviszony a munkaidő hosszától és a díjazás mértékétől függetlenül létrejön. Mivel biztosítási jogviszony jön létre – a 'T1041 nyomtatvány benyújtása szükséges. Munkaviszony létrejötte esetén mindenképpen díjazás illeti meg a munkát végző családtagot.

Ha az egyéb feltételek fennállnak, a családtag segítség igénybe vehetjük az egyszerűsített foglalkoztatás keretén belül is. Alkalmi munka esetén ennek köztehervonzata 1000 Ft/fő/nap, mely a foglalkoztatót terheli.

A megbízási szerződés is lehet megoldás

Megbízási szerződés esetében, ha a foglalkoztatás díjazás nélkül történik, bejelentési kötelezettség és juttatás hiányában személyi jövedelemadó-, járulék-, illetve szociális hozzájárulási adó-fizetési kötelezettség nem keletkezik.

Amennyiben a megbízási jogviszony keretében nem ingyen, hanem megbízási díjért dolgozik a családtag, akkor kell utána a munkáltatónak járulékot fizetni, ha a megbízási díj havi szinten eléri a minimálbér 30 százalékát, illetőleg naptári napokra vetítve annak a harmincad részét. A megbízási díjból az szja-törvény szabályai szerint általános költségelszámolás alapján 10 százalék költséget lehet elvonni, vagy számlákkal igazolva tételes költségelszámolást is lehet választani maximum a megbízási díj 50 százalékáig. Ezen költséggel csökkentett alap után kell az alábbi járulékokat megfizetni:

- 10 százalék nyugdíjjárulék
- 7 százalék egészségbiztosítási járulék, amelyből a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3 százalék.

A fenti költségekkel csökkentett megbízási díj után kell a 16 százalék személyi jövedelemadót megfizetni. Foglalkoztató a fenti megbízási alapján 27 százalékos szociális hozzájárulási adót köteles fizetni.

Ha a megbízási díj havi szinten eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét, akkor biztosítási jogviszony jön létre, amelyet szintén be kell jelenteni a 15T1041-es nyomtatványon.